

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenredni obet,
nodelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 118 — Štev. 118

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 17, 1941 — TOREK, 17. JUNIJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMŠKI KONZULATI BODO ZAPRTI

SUMNER WELLES JE OBVESTIL NEMŠKO POSLANIŠTVO, DA MORAJO BITI VSI NEMŠKI KONZULATI IN URADNE POTNIŠKE AGENTURE DO 10. JULIJA ZAPRTE

Odnosaji med Združenimi državami in Nemčijo so se zelo postopoma, ko je državni tajnik Sumner Welles prvega tajnika nemškega poslanstva v Washingtonu Wilhelmu Tannenbergu sporočil, da morajo biti vsi nemški konzulati do 10. julija zaprti. Z vzrok je Welles navedel, da so nemški konzulati v nasprotju z blagostanjem Združenih držav.

Odnosaji med Združenimi državami in Nemčijo so se zelo postopoma, ko je državni tajnik Sumner Welles prvega tajnika nemškega poslanstva v Washingtonu Wilhelmu Tannenbergu sporočil, da morajo biti vsi nemški konzulati do 10. julija zaprti. Z vzrok je Welles navedel, da so nemški konzulati v nasprotju z blagostanjem Združenih držav.

Welles v svojem sporočilu pravi, da morajo biti konzulati in vsi navedeni uradi zaprti najkasneje do 10. julija.

Nemčija ima svoje konzulate v naslednjih mestih: Mobile, Ala., Los Angeles, Cal., San Francisco, Cal., Balboa v kanalski zoni, Colonu, Panama, Denver, Colo., Honolulu, Chicago, Ill., New Orleans, La., Boston, Mass., Detroit, Mich., Kansas City in St. Louis, Mo., Buffalo N. Y., Cleveland, O., Portland, Ore., San Juan, Porto Rico, ter v Newport News, Va.

Welles je ta sklep washingtonske vlade naznanil na svoji časniškarski konferenci ter je pripomnil, da pri tej odredbi ni prizadeto nemško poslanstvo. Dalje je rekel, da so bili nemški konzularni in drugi uradi zaposleni z drugim delom, kot pa je bil njih resnični delokrog in da so bili sovražni Združenim državam.

Wellesovo sporočilo Tannenbergu se glasi:

“Sir:

Naša vlada je izvedela, da so bile agenture nemškega rajha, vključno konzularne urade, zaposlene z delovanjem, ki je popolnoma izven delokroga njihovih postavnih dolžnosti.

To delovanje je bilo neleppega in neopravičenega značaja. Nadaljnje nahajanje teh agentur in konzularnih uradov v Združenih državah je sovražno blagostanju naše dežele.

Predsednik mi je naročil, da nemška vlada odstrani iz Zdr. držav vse nemške državljane, ki so na katerikoli način v zvezi z Nemško obvestilno knjižnico v New Yorku, z nemškim železniškim in turističnim uradom in da mora vsak tak urad biti zaprt in njegove podružnice.

Ravno tako mi je bilo naročeno, da morajo biti iz ozemlja Združenih držav odstranjeni vsi konzularni uradniki, agenti, in uslužbenci in da morajo biti tudi zaprti vsi konzularni uradi.

Želeli je, da se odhod in zaprtje izvrši najkasneje do 10. julija.

Sprejmite, gospod ponovno zagotovilo mojega najvišjega spoštovanja.

Sumner Welles.”

PREDSEDNIK SE JE ZAVZEL ZA ČRNCE

Produksijska uprava mora poskrbeti, da bodo industrijalci zaposlili tudi črnce. — Delodajalci se poslužujejo jalovih izgovorov.

Predsednik Roosevelt je sporočil produkcijski upravi, da je dobil iz vseh delov dežele pritožbe, da se vojni industrijalci branijo najemati črnce. Naročil je, da je treba vzroke teh pritožb temeljito odstraniti.

V pismu, ki ga je poslal Roosevelt Sidneyu Hillmanu in Williamu S. Knudsenu, ravnatelja produkcijske uprave, je rečeno med drugim:

— Noben narod, ki ga ogroža totalitarizem, ne more in ne sme izključiti iz vojne industrije velikih plasti prebivalstva. Za ojačanje naše edinstva in morale je važno zavreči doma teorije, proti katerim se borimo izven naših deželnih meja.

— Nenehoma slišim pritožbe, da nekateri vojni industrijalci zavračajo delavce iz plemenitih in verskih razlogov. Dasi je v marsikateri industriji že običajno pomanjkanje delavcev, tovarne nečejo zaposliti nekaterih delovnih moči. Prosilec ne zavrnejo zaradi nezmožnosti, pač pa zaradi raznih predsodkov, ki nimajo z izvežbanostjo in voljo do dela nobenega opravka. Nekatere industrije se branijo črncev, nekatere imajo pa predsodke glede narodnosti ali veroizpovedi.

— Naša vlada nikakor ne more dovoliti, da bi vojni industrijalci z nekatereimi državljanji drugače ravnali kakor z drugimi. Industrija mora dati vsem v zvezi in sposobnim delavcem priliko zaposlenja, ne oziroma se na njihovo plemo, narodnostni izvor, veroizpoved ali polit. Organizirano in neorganizirano delavstvo mora biti zadovoljno, da dobe delo njihovi tovariši, pa naj bodo te ali one vere ali narodnostnega izvora.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

— V sedanji stiski se moramo naglo in resno lotiti tega problema. Prepričan sem, da bo produkcijska uprava takoj storila potrebne korake ter omogočila vsem razpoložljivim delavcem priliko za delo in za služke.

NAVDUŠENJE ZA STAVKE JE PONEHALO

Stavkajoči gozdarji so glasovali za konec stavke. — Mašinisti v zapadnih ladjedelnicah še vedno vztrajajo pri svojih zahtevah.

V Olympia v državi Washington so delegati 22.000 stavkajočih gozdarjev odobrili nasvete obrambnega posredovalnega urada ter pozvali stavkarje, naj glasujejo, če se hočejo vrniti na delo ali ne. Glasovanje bo povsem formalnega pomena, kajti gozdarji so se že uveličali stavke. Plača jim bo zvišana za sedem in pol centa, tako da bodo zaslužili po 75 centov na uro. Podjetniki so obljubili, da bodo pri najemanju novih delavcev vpoštevali predvsem člane unije, dočim je unija opustila svojo prvotno zahtevo po closed shopu.

Položaj pa ni tako ugoden na zapadni obali, kjer še vedno štrajkajo delavci enajstih ladjedelnic v okolici San Franciscu. V soboto zvečer so glasovali, če naj se vrnejo na delo ali ne. 400 glasov je bilo za povratek, 585 pa proti.

Se bolj trdovratni so mašinisti omenjenih ladjedelnic. 359 jih je glasovalo za nadaljevanje štrajka, samo 56 pa proti. Stavka traja že izza 9. maja, in ladjedelnice imajo za 500 milijonov dolarjev vojnih naročil. Stavka le še 700 mašinistov; 500 jih je dobilo že drugod delo.

Na vzhodu se je unija mornariških delavcev in uslužbencev 55 ladjedelnic ob atlantski obali zadovoljila s predlogi produkcijske oblasti. Sklenjena je bila nova pogodba, ki bo trajala do 31. oktobra prihodnjega leta. Delavcem je bila povišana plača za dvanajst odstotkov, ter jim je bilo obljubljeno, da jim bo še povišana, če se bodo življenjski stroški podražili.

V Palo Alto v Californiji je izjavil Ray Lyman Wilbur, predsednik Stanford univerze, da ni nobene razlike med monopoli v trgovskem življenju in med closed shopom, ki ga zahteva organizirano delavstvo.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

— Monopol in closed shop, — je rekel, — sta mejnika na poti proti fašizmu, nacizmu, komunizmu in drugim tiranstvom, ki se skušajo polastiti popolne kontrole.

Vsi rešeni z Robin Moor-a

Včeraj je iz Cape Towna v Južni Afriki prišlo poročilo, ki naznanja, da je nek angleški parnik, čegar ime pa ni bilo naznanjeno, pripeljal 35 ljudi, ki so bili rešeni s parnika Robin Moor, ki ga je 21. maja sredi Atlantika torpedirala in potopila nemška podmornica.

Ko je bil parnik torpediran, je bilo na njem vsega skupaj 46 ljudi. Prejšnji teden je nek brazilski parnik pripeljal v Pernambuco v Braziliji 11 ljudi, med njimi 10 mornarjev in enega potnika.

Med drugimi rešenimi, ki so dospeli v Cape Town, je tudi prvi častnik Melvin Mundy, ki je izpovedal, da je prepričan, da je nemška podmornica potopila parnik, kajti ranjenci so bili obvezani z nemškimi znaki.

Kapitan Edward Meyers je povedal, da je poveljnika podmornice prosil, da naj saj priznane potnikom, toda poveljnik se ni dal omečit in je dal samo 30 minut časa, da vsi poskačejo v rešilne čolne. Prosil ga je tudi, da naj parnik pelje v kako nevtrarno pristanišče, kjer more tovar izločiti in naj vzame tudi parnik, samo, da bodo njegovi potniki na varnem. Poveljnik pa je vedno ponavljal:

“Vi vozite zaloge za sovražnika moje domovine.”

Podmornica je na Robin Moor oddala 33 strelcev iz topa in parnik se je pogreznil v 18 minutah.

Ko se podmornica ni pobrigala za rešilne čolne, so mornarji pričeli veslati proti brazilski obali.

Po morju so se vozili 13 dni, predno jih je našel nek angleški parnik, ki jih je vzel na krov in jih slednjic pripeljal v Cape Town.

Senator Harrison v bolnišnici

Iz Washingtona poročajo, da se bo moral senator Pat Harrison iz Mississippi podvreči nevarni operaciji v Emergency bolnišnici. 59 letni senator, ki je predsednik finančnega odseka, boleha že dve leti.

RAZMERJE MED PLAČAMI IN STROŠKI

Delavski department trdi, da so se plače bolj povišale kot so pa življenjski stroški narasli. — Plača se je povišala za približno 7c na uro.

Iz statistike, ki jo je objavil delavski department, je razvidno, da plače v industrijah bolj narasčajo kot se pa višajo življenjski stroški. Urad za delavsko statistiko poroča, da so bili življenjski stroški maja dva in pol odstotka višji kot so bili junija 1940, dočim znaša povprečna plača v industriji \$29.10 na teden, oziroma skoro 16 odstotkov več kot je znašala aprila 1940.

Meseca marca in aprila je bila 800.000 delavcem povišana plača, in povprečen zaslužek na uro je narasel na 70 centov, ter je 7 odstotkov višji kot je bil aprila 1940. Najboljši zaslužek je pri podjetjih, ki izdelujejo izdelke trajne vrednosti. Znaša \$33.70. Zaslužek v industrijah, ki izdelujejo porabno blago, je \$23.57. Povprečna plača v trgovini na debelo je \$31.37, v trgovini na drobno pa \$21.55.

NEMŠKI POSLANIK MOLČI

Nemški poslanik dr. Hans Thomsen, ki je načelnik vsega nemškega poslanstva in konzularnega oboja v Združenih državah in ki se nahaja v New Yorku, je rekel, da niti najmanj ne ve, koliko oseb je prizadejih vsled odredbe predsednika Roosevelta, da morajo biti vsi nemški konzulati do 10. julija zaprti.

Na telefonsko vprašanje, kaj misli o predsednikovi zahtevi, je odgovoril:

“O tem sploh ne morem razpravljati. Vse je odvisno od Berlina.”

Včeraj je imel daljši razgovor z nemškim generalnim konzulom dr. Hansom Borcherson v New Yorku. Tudi generalni konzul ni hotel ničesar reči o poostrenih odnosajih med Nemčijo in Združenimi državami.

Prvi tajnik poslanstva dr. Wilhelm Tannenberga je rekel, da je sporočilo, ki mu je vročil državni tajnik Sumner Welles in ki mu je naznanilo, da washingtonska vlada zahteva, da se nemški konzulati zaprejo, poslal v Berlin. Rekel je tudi, da konzularnim zastopnikom še ni bilo izdano nikakoli naročilo, ker je treba počakati na odgovor iz Berlina.

Cestni pometaji štrajkajo v Penni

V McKeesport, Pa., so zaštrajkali mestni uslužbenci, cestni pometaji in so pričeli kotakati po mestnih ulicah s štrajkarskimi napisi.

Vsi mestni, okrajni in državni delavci, ki pripadajo k CIO, so naenkrat zaštrajkali ter zahtevajo priznanje unije, višje plače, kot pa jim jih je dovolil mestni svet. V stavki je 186 delavcev.

Župan George H. Lysle je povabil stavkarje na sejo v mestno hišo, da se z njimi pogovori. Izrečno pa je poudaril, da velja to povabilo vsakemu posameznemu delavcu, ne pa uniji. Rekel je tudi, da z unijo ne bo podpisal nobene pogodbe.

Mestni svet je sklenil, da bo od sodišča skušal dobiti prepoved za štrajk, toda šele po skupni seji, ako bo potrebno.

Po ulicah leže smeti, popravila v kanalih in v mestni garaži so zastala. Škoda, ki jo je po ulicah zadnje dni povzročil močan dež, ni popravljena.

Renče v Californiji pod vodo

V okrožju Great Tulare Lake bazena v Californiji je več velikih renč pod vodo. Vsled hudih nalivov so reke prestopile bregove, nakar se je vodovje razlilo po nižjeležečih krajih. Nad 225 farmerjev je prizadetih vsled povodnji.

RAZNE VESTI IZ PODJARMLENE JUGOSLAVIJE

Dopisništvo Centralnega tiskovnega urada pri jugoslovanskim poslanstvu v Washingtonu prejema od Centralnega tiskovnega urada pred. ministrskega sveta z Bližnjega Istoka sledeče obvestilo:

Strašno življenje v Belgradu

“Po zadnjih vestih, prejetih iz najzanesljivejšega vira, živijo prebivalci Belgrada strašno življenje. Posamezni deli prestolnice so še v razvalinah, med tem ko so posamezna trupla — žrtve nemškega bombardiranja od dne 6. aprila — še 15. maja ležala na ulicah. Po odreditvi visoke rajhove komande vršijo nemški vojniki sistematično ropanje prestolnega prebivalstva. Vse zaloge življenjskih potrebščin, oblačilnih predmetov, obuv, pohištva so popolnoma izpraznjene. Nemški nižji častniki vdirajo v zasebna stanovanja ter odnašajo vse, kar se jim zdi količkaj koristno od stola do preproge.”

Strahovlada vstašev in Frankovcev

“Prejetih je nekaj zelo značilnih vest iz Hrvaške. Kakor je že znano, izvajati preganjanja je podeljeno predvsem Pavelčević organizaciji Vstašev in Frankovcev. Ali zelo značilno je pa to, da javljajo poročila, ki so vredna vsega zaupanja, o popolnoma pasivnem stališču ‘Hrvaške kmečke stranke’ in odločnem stališču dr. Vladka Mačka, ki je ponovno odklonil ponudeno sodelovanje s Pavelčevićem. Med hrv. narodom samim postaja Pavelčević z vsakim dnem čimdalje manj priljubljen, med tem ko naletava njegovo razdiralno in izlajalsko delo na čimdalje večje težave.”

Teror nad Židi

“Proti Židom se izvaja še poseben teror. Označeni so s posebnimi znamenji. Vsi, ki so v starosti od 15. do 50. leta, se pošiljajo na prisilno delo. Nabava hrane jim je dovoljena — ali to pa šele potem, ko so drugi zadovoljili svoje potrebe. Z drugimi besedami, Židje se pušajo na trg, ko je ta že izprazen.”

“Položaj Srbov na Hrvaškem je verjetno najtežji. Zanje je v Zagrebu ustanovljena posebna mestna četra za stanovanje. Izstop jim je po desetih zvečer prepovedan. Nositi morajo posebne znake na rokavu in za vsako odhajanje iz mesta si morajo iskati posebnega dovoljenja.”

BOJI V AFRIKI IN SIRIJI GREDO NAPREJ

Poročilo iz Kaire pravi, da angleška armada prodira s tanki in oklopnimi avtomobili ob egiptsko-libijski meji in v teku so vroči boji med Solumom in Sidi Omarom.

Neko drugo poročilo pravi, da so Angleži dosedaj že prodrli 40 milj v Libijo.

Laško vrhovno poveljstvo naznanja, da so Angleži pričeli veliko ofenzivo iz Soluma in da so v teku hudi boji. Nemško vrhovno poveljstvo pa naznanja, da so Nemci uničili 60 angleških tankov in da je bilo izstreljenih 11 angleških aeroplanov.

Zadnjih 24 ur so imeli Angleži v Siriji velike uspehe proti francoski armadi generala H. Fernanda Dentza. Angleži imajo do Beiruta samo še 10 milj. Ko so Angleži zavzeli važno pristanišče Saïda, so takoj pričeli prodirati dalje proti Vadi el Kadi.

Dve francoski armadi, ki se umikata proti severu, so v nevarnosti, da boste odrezani ena od druge.

Angleška armada, ki je pričela prodirati iz Iraka, pa je že prodrla 200 milj v Sirijo.

Predsednik povsem okreval

Po nasvetu dr. Rose T. McIntire je moral biti predsednik Roosevelt zaradi vnetja grla nekaj dni v postelji. Zdaj je že toliko okreval, da bo lahko nemoteno vršil svoje delo.

Disciplina v armadi se je izboljšala

S povečanjem ameriške armade se je povišala in povečala tudi njena disciplina.

V zadnjih šestih mesecih je dezertiralo le 4330 vojakov, 375 jih je bilo odpuščenih zaradi civilnih prestopkov, 554 jih je bilo pa po prestani kazni izključenih iz armade.

Prejšnje čase so bile te številke znatno večje.

Priselniške postave poostrene

Poslanska zbornica je sprejela predlog, naj bo prepovedan vstop v deželo vsem tistim priseljencem, ki bi utegnili ogroziti javno varnost. Ameriški diplomatski in konzularni uradniki so dobili natančna navodila, katerim osebam smejo dati vize in katerim ne. Po mnenju državnega podtajnika Sumnera Wellesa je bila taka odredba skrajno potrebna.

56 ur dela na teden

Lastniki žitnih skladišč so dobili dovoljenje, da smejo imeti svoje delavce zaposlene tekom 14 tednov po 56 ur na teden, ne da bi jim bilo treba plačati kaj več za overtime.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupeha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za šest let \$1.50.— Za New York na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

TRIJE SODNIKI

V zgodovini te dežele se najbrž ne bi zgodilo, da bi imel predsednik priliko v enem dnevu postaviti najvišjemu sodišču novega predsednika in imenovati dva sodnika.

Senat je že potrdil imenovanje novega sodnika Jamesa F. Byrnesa, dočim bo potrditev imenovanja njegovega tovariša, sedanjega generalnega pravdnika Roberta H. Jacksona, in načelnika najvišjega sodišča, Harlana Fiske Stonea, povsem formalna zadeva.

Sedem izmed desetih članov najvišjega sodišča je nastopilo svoj urad začasa Rooseveltove administracije. Le Stone in Roberts so imenovali drugi predsedniki.

Harlan F. Stone, naslednik Charlesa Evansa Hughesa, je že šestnajst let član najvišjega sodišča, dočim je bil prej, začasa Coolidgeove administracije, generalni pravdnik.

Po političnem prepričanju je republikanec, dočim je več let veljal v sodišču za člana "liberalne manjšine", katera je v svojih zaključkih poudarjala ideje, ki so jih one dni smatrali za revolucionarne, dočim so danes po njih usmerjeni večinoma vsi politični, gospodarski in juridični nazori.

V nasprotju s sodnikom Stoneom sta bila Byrnes in Jackson tekom političnih bojev dolgo let v frontni črti "New Deala." Nedvomno se bodo pojavili očitki, da sta bila imenovana iz strankarsko-političnih razlogov.

V dolgi zgodovini najvišjega sodišča se je čedalje bolj uveljavljalo dejstvo, da je urad močnejši kakor pa mož, ki je uslužben v njem.

Celo možak najradikalnejših idej postane zmeren, ko mu je poverjena naloga promatrati vsakdanje probleme v luči pisanih in nepisanih postav ter uglašati pot k rednemu napredku.

Ko človek stopi v vežo novega poslopja najvišjega sodišča, se mu zdi, da je zašel v povsem novo ozračje, v katerem vrši devet mož svoje dolžnosti kot tretja, enako vredna panna ameriške vlade. V svečano poslopje ne prodre noben dnevni šum.

Novoimenovani sodniki bodo vredni nasledniki svojih prednikov, čijih slike zro nanje s sten posvetovalnice.

POSPEŠENA PRODUKCIJA

Vse industrije, resno občutijo pomanjkanje izvežanih mehanikov. To krazko ugotovilo je objavil te dni senatni pododbor za delavske zadeve.

United States Steel Corporation je izbrala izmed svojih navadnih delavcev 15 tisoč najposposobnejših ter jih bo izvežala za strokovnjake v poklicih, ki igrajo važno vlogo v industriji jekla. Na ta način upa pospešiti gradnjo bojnih ladij, oklopnih plošč ter produkcijo jeklenih ovojev za granate.

United States Steel Corporation bo povečala svojo letno produkcijo jekla za 3 in pol milijona ton, kajti ameriška industrija jekla je sklenila zvišati letno produkcijo za 10 milijonov ton.

Bethlehem Steel Company bo zvišala letno proizvodnjo jekla za dva milijona, Republic Steel pa za poldrugi milijon ton.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Iz Jugoslavije

(Pričujoče novice smo dobili iz domovine, se predno sta Italija in Nemčija zasedli jugoslovansko ozemlje.)

Skrivnostna žaloigra v brivnici.

V Osejku se je v brivnici Fr. Kutzijsa odigral žalosten dogodek. Pred tremi meseci je prišel Kutzijski z orožnih vaj in je prinesel s seboj samokres, za katerega pa ni imel patron. S tem samokresom se je brivice večkrat igral v brivnici pa tudi doma. Nedavno pa je slučajno dobil patrono, s katero je ustrelil svojo ženo Emo, ki jo je zadel v sredo čela, da je takoj izdihnila. Emo je bila stara čele 20 let. Kutzijski pa 28 let. Kakor je zatrjeval na policiji, da se je nesreča zgodila po neprevidnosti, ker je mislil, da patrona ni v tisti luknji, ki je na vrsti. Preden je streljal, je v šali dejal svoji ženi, ki ga je svarila, naj se nikar ne igra s samokresom: "Glej, sedaj sem vtaknil patrono v samokres in te bom ustrelil." Ko je brivice videl, kaj je storil, si je hotel z britvijo prerežati vrat, pa so mu to preprečili neki mimoidoči, ki so slišali strel in prihiteli v brivnico. Kutzijski je slabih živcev, pa surove narave. Tako je preletel skušal ubiti svojega ujca v Slavovski Požegi in je bil zaradi tega obsojen na osem let ječe, pa je bil že po treh letih izpuščen. Stariški pokojne Emu trdijo, da je bil Kutzijski zelo ljubosumen na svojo ženo in da jo je zaradi tega večkrat pretepel. Policija ga je izročila sodišču.

V obrambi ubila svojega moža.

Pretrpetljivo družinsko žaloigro je povzročil v slavovski vasi alkoholik Tomo Kosulič, ki se je nedavno v ruil iz ječe na pogojni dopust. V ječi je bil zaradi uboja nekega logarja. Ko se je vrnil iz ječe, je nadaljeval svoje prejšnje življenje. Vsak večer je prihajal pijan domov in pretepel ženo in hčerke. Nekega večera je izzval hud prepir z ženo. Ves omanjen od alkohola je potegnil samokres in ustrelil proti ženi. K sreči je strel zgrešil.

Žena je skočila k možu, mu je iztrgala samokres in se zaklenila v sobo. Razjarjeni mož je šel na dvorišče po sekuro, razbil vrata in navalil na ženo. Ker je bila v življenjski nevarnosti, je žena ustrelila in strel je zadell moža v glavo. Zgrudil se je na tla. Žena se je sama prijavila policiji.

Sodno komisijo je zaklenil v gostilno.

Med žalostne in smešne zgodbe o špekulativnosti se uvršča nenavaden dogodek, ki se je primeril sodni komisiji v vasi Godačici v žičnem okraju. Tam je imela opravke sodna komisija iz Kragujevca. Pet gospodov je po opravljenem delu stopilo v gostilno Izidorja Jevremovića. Naročili so kosilo in sicer obaro iz dveh kokoši. Ko je bilo kosilo opravljeno, so člani komisije kar otrupele, kajti vrli oštr jim je zasodil račun s 550 dinarji. Ko so zahtevali pisarni račun, se je oštr odločno uprl. Ker mu niso hoteli plačati, jih je enostavno zaklenil v sobo, kjer so sedeli. Po vasi je kakor blisk šla novica: "Izidor je zaprl celo sodišče." Ker se je bližal večer, so člani sodne komisije plačali zahtevanih 550 din in se vrnili v Kragujevac. Takoj nato so seveda postavili ovadbo in bo Izidor v kratkem imel priliko zagovarjati se zaradi drznega omejevanja svobode, izsiljevanja in brezvestne špekulacije.

Petelina je prodal za 250 dinarjev.

Reven knez Kanjič iz neke vasi pri Travniku v Bosni je imel dveletnega petelina, ki so ga poznali po vsej občini. Ta petelin je bil zelo poslušen. Če si mu raket, naj zapoje, je takoj zapel s svojim močnim glasom, da so ga slišali po vsej vasi. Na povečje se je takoj postavil v bojno pozo in začel udarjati s perutnicami in ostrogami. Za vse to so vedeli ljudje po vasi in tudi iz drugih vasi so hodili gledat tega

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka
navodil za kuhinjo
in dom. Cena 50c

Naročite pri:

**KNJIGARNI
SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY**

petelina. Nekateri ljudje so hoteli ukrasti to plemenito žival, pa ga v kurniku niso našli, ker ga je lastnik ljubosumno varoval in ga ponoči jemal s seboj v svojo sobo, kjer sta skupaj spala. Te dni so se oglasili neki trgovci in ko so se prepričali o sposobnostih petelina, so ga kupili za 250 din.

Modna dama končala v ječi.

Dokler je Nada Davidović v Vrhu kot mlada deklica živevala pri svoji krušni materi Rakiti Petrovi, je morala veliko pretrpeti. Pogosto je dobila za kosilo samo suh kruh, medtem ko je Rakita z denarjem svoje varovanke razkošno živela in se najmodernejše oblačila.

Ko je Nada postala polnoletna, je zapustila Rakito in si najela malo stanovanje ter je bila vsaki dan nekaj ur z apostena v neki pisarni. To pa seveda ni bilo prav Rakiti, ker ni imela več na razpolago denarja, ki bi ga nujno potrebovala za razne zabave, obleke itd. V svojem obupu se je stara žena vdalja pijači. Če ga je imela precej v glavi, je sklenila, da bo s slednjimi besedami Nada spet pridobila zase. Nekaj je svojega bivšega varovanko nagovorila na cesti. Ko je Nada zopetno žensko trdo zavrnila, je začela Rakita vpiti in preklinjati. Nada se ni zmenila za Rakito in je mirno odšla naprej. Rakita pa je Nadi prisegla maščevanje. Nekega večera je čakala Nada in se vrgla nanjo, ter jo obdelovala s kladivom.

Nada je morala zaradi pretresa možganov v bolnišnico, kjer je delj časa visela med življenjem in smrtjo. Maščevalna Rakita je bila obsojena na več let ječe. Ko se je pred meseci vrnila iz ječe, je vsak dan čakala na Nada in jo nadlegovala s prošnjami. Ker ji Nada ni hotela dati večjega zneska, je potegnala iz svoje beruške malhe kratko gorjako in začela z njo obdelovati Nada, ki se je nezavestno zgrudila na tla. Brez dvoma bi jo bila starka ubila, če ne bi slučajno prišel mimo neki delavec, ki je starki iztrgal iz rok gorjako. Rakita je vpila in preklinjala, dokler je niso odvedli stražniki v zapor, kjer je sedaj na zopetno kaznen.

Vas, polna harmonik in šivalnih strojev.

V premočni vasi Dudovu, ne daleč od Žitnega Potoka v Srbiji, igra vsak mladenič na harmoniko, vsako dekle pa ima šivalni stroj. V Dudovu je vsak večer promenada, kakor v vsakem mestu. Na deskah se tupatam pojavijo letaki z napisi v zasneženih premočnih mladeničev, ki imajo pri dekletih preveč uspeha. Navadno so napisi sestavljeni v starih napetih pa so v roku, ker predek vendar še ni tako velik da bi v tej vasi imeli tudi pisalne stroje. Če bo blagostanje ostalo, ni izključeno, da se bo zgodilo tudi to.

Trgovino svojega prijatelja je zastavila.

Nedavno se je morala zagovarjati pred zagreškimi sodiščem Pavla Jančičeva, ker je bila obtožena da je med odsotnostjo svojega prijatelja Nikole Jovanovića zastavila večji del zaloge, ki jo je imel v trgovini. Vrednost zastavljenih predmetov je znašala čez 200 tisoč din. Pred sodiščem je Pavla priznala da je zastavila omenjene predmete, češ, da jo je Jovanović ko je odhajal na dopust, pustil brez izdatkov. Tudi za trgovino je imela precej izdatkov. Poleg tega je trdila, da je poslala Jovanoviču 15.000 din. Nasprotno pa je trdil Jovanović. Na potovanje je šel na prizgovarjanje Pavline, češ, da bo prišla tudi sama za njim. Ko pa se je vrnil je našel trgovino izpraznjeno. Sodišče ji je odmerilo 4 mesece ječe in 600 din denarne kazni.

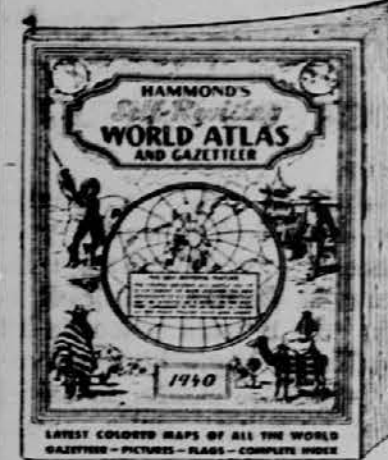
5000 LET STARI MACJI SLEDOVI.

Splošno je znano, da izvira domača mačka iz starega Egipta, kjer so jo imeli v visokih časteh in kjer so mrtve mačke celo balzamirali. Iz Egipta je prišla domaća mačka v druge dežele, na Kreta, in v Babilon. Tik pred Kristusovim rojstvom jo nahajamo že tudi na etruških nagrobnih risbah. A Grki in Rimljani so mačko najbrž poznali tudi že pred Kristusovim rojstvom.

Dolgo je pa bila domača mačka precej redka in šele v petem stoletju pred Kristusom se je začela širiti. Toda na Kitajsko je prišla šele v dobi po Kristusu, v Anglijo šele v 6. stoletju. Nedavno so pa našli v razvalinah prastarega indijskega mesta Hanbudaro, starega okrog 5000 let, opeko, na katero je stopil, preden je bila žgana, pes, hitec za mačko. Oba sta namreč zapustila na opeki sledove svojih tac.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu državljanu dnevni vest potrebna ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČIJE IN RUSIJE
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKSKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 ceni.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POVRNJA KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Podobnost.

Med nekaterimi ljudmi je opaziti veliko podobnost. Posebno med dvojčki. So pa tudi slučajji, ko sta si človek iz dveh različnih in zelo oddaljenih krajev skoro popolnoma slična.

Podobnost je bodisi slučajna ali pa ima pa globlje vzroke. Ali veste o tistem grajskem sinu, kateremu so povedali, da ima v vasi dvojnika, to je človeka, ki mu je na las podoben. In res je bil v vasi dvajsetletni fant, pri bogatem kmetu je služil, ki bi ga vsak, če bi bil gosposko oblečen, zamenjal za grajskega sina.

Mladi graščak—deset let je preživel v mestnih šolah, — je večkrat slišal o tej podobnosti in slednjič sklenil, seznaniti se s fantom in ga vprašati o tem in onem.

— Pa res, pa res! — je, opazivši fanta, vzklikal svojim tovaršem, ki so ga sprenili v vasa. — Kdo bi si mislil, da je tako sličen mogoca.

Po kratkem preudarku je pogledal fantu v oči in ga vprašal: — Ali ti še živita oče in mati?

— Ne, — se je oglasil odgovor, — oboja sta mi umrla, ko mi še ni bilo deset let.

— Ali se mogoče spominjaš, — je poizvedoval mladi graščak dalje, — če je tvoja mati kdaj hodila v grad.

— Ne, moja mati ni bila nikdar v gradu. — Nato se je pa zakrohotal in prešerno dostavil, — toda moj oče je pred enaindvajsetimi leti, predno se je z mojo materjo poročil, na gradu služil za ilapeca.

Dvomljiva čast.

Hrvatje so dobili tako državo, kakršno so zaslužili tisti hrvatski laži-voditelji, ki so hrepeneli po neodvisni in samostojni hrvatski državi. Dal jim jo je Hitler, in darov, ki jih Hitler deli, pač ne more biti nihče vesel.

Novo hrvatsko državo sta koj prve dni Nemčija in Italija uradno priznali.

Zdaj poročajo iz Tokia, da jo je priznala tudi Japonska. Edino merodajnega priznanja pa manjka, in dokler tega ne bo, je vse skupaj le strašno žalostna komedija.

Zavedni Hrvatje in drugi zavedni Jugoslavlani te države namreč niso priznali in je nikdar ne bodo.

\$30.115,051.142

Z besedami se to pravi: trideset tisoč sto petnajst milijonov enainpetdeset tisoč sto dvaintrideset dolarjev, oziroma nekaj nad trideset milijard.

Toliko bo veljala ameriška narodna obramba v letu, ki se je začelo lani 1. julija ter bo letošnjega 30. junija končano. Toliko bi veljalo trideset tisoč ton čistega zlata, ki bi tehtalo toliko kot 130 modernih železniških lokomotiv.

Če bi imeli za to vsoto papirnatih dolarjev ter položili drugega poleg drugega, bi segala vrsta štirindvajsetkrat z zemlje na mesec in nazaj.

Če bi človek, ki bi bil rojen ob začetku našega časovnega štetja (torej pred 1941. leti) ter bi potrošil vsako minuto \$15, bi do danes potrošil komaj polovico tega denarja.

Če bi to vsoto razdelili med prebivalstvo Združenih držav bi dobil vsak moški, ženska in otrok \$200.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kratka Dnevna Zgodba

ANDRE BIRABEAU

Maščevanje je sladko

Gospa Angelika ni bila berzantna. Vendar se ni dalo zatajiti, da se je oddahnila, ko je gospa tašča za vedno zatisnila oči. Obe ženi sta imeli neizmerno radi enega moža. S tem je vse povedano, čeprav je bil ta mož eni soprozi, drugi pa ip. Obe sta ga imeli zelo radi, on pa tudi obe enako rad. Hud bi bil, če bi gospa Angelika zahtevala naj zapusti svojo mater. Prav tako pa bi bil hud, če bi moral zapustiti Angeliko na željo gospe Rondetove.

Sicer pa je gospa Rondetova vedela že v prvem trenutku, ko je izpregovoril o gospe Angeliki, da ji vsak odpor proti njegovi ljubezni zaman. Bil je kakor očaran, odkar se je prvič srečal z vdovo Sforzovo. Seznanil se je z njo v malem kopaliskem mestu Pignarelu na Rivieri nekega vročega poletnega dne. Že takrat je bilo očitno, da to ne bo samo prehodna ljubezen, ki hitro mine. Gospa Rondetova je poskusila ugovarjati. Storila je to na videz mirno — čeprav je bila skrajno razburjena.

"Niti misliti ne moreš, da bi to razmerje bilo trajnejše saj je vendar tujka."

Toda Jacques je odgovoril razdraženo.

"Italijanka vendar ni tujka Francozu."

"In povrh še vdova," je napadala dalje, "ali hočeš morda razbiti, da kupuješ odložene reči? Tega ne verjamem."

Jacques je zmaljal z glavo, in njegov obraz je dobil hipoma jezen izraz.

Prav tako se je godilo gospe Angeliki. Hotela je imeti Jacquesa samo zase, toda brž je spoznala, koliko je bila ura.

"Ne bova vendar vedno tiha pri tvoji mami. Morda smem upati?" je vprašala.

Na to je dobila odgovor:

"Mama me je navajena, nočem ji delati težav."

V njegovem glasu, zlasti ko je izgovoril "mama," je bilo

toliko nežnega, da je le gospa Angelika razumela; z galvo skozi zid ne moreš.

Minila so leta.

Gospa Rondetova "tež ženski" ni mogla odpustiti, da jo je pripravila ob sina. In vendar ji ga ni popolnoma vzela. Mora pa ga z nekom deliti. Zmerom se je tolažila, da to stanje ne more dolgo trajati.

Gospa Angelika je to čutila. Vedeal je da stara gospa upa, da bo Jacquesa vendarle prej ali slej ljubezen utrudila, ali pa da se bo gospa Angelika sama pripravila ob njegovo ljubezen.

Stara go-pa je bila zares zelo nejevoljna, da je Jacques neprenehoma tako zaljubljen, kakor je bil v prvih dneh ko se je seznanil z Angeliko. Prav tako vzorno, da na nji najti niti najmanjše napake. In ona mora se zadovoljiti z drobtina sinove ljubezni. Namenoma samo kakor v šali, je kritizirala kuharsko umetnost Angelike in njene obleke. Toda temu se je Jacques samo smejal.

Zdaj je vse končano. Nad Angeliko ne bo več zmagala.

O tem je bila prepričana, zakaj to je dognala malo pred svoje smrtjo. Objokan je bežal Jacques iz sobe, ko mu je mati pošepetala:

"Zdaj bosta rešena moje družbe in bosta lahko živela sama zase; kaj ne?"

Angelika je bila tako popolnoma istega mnenja, da niti vpricho ungrajoče iz vlnudnosti ni ugovarjala.

Vse to je zdaj za njima. Zdaj ima lahko svojega moža samo zase. Ni se ji treba paziti pred gospo Rondetovo. Ni več ti-te močeve matere, ki ji ni bila prijateljica, ki je bila vedno pripravljena, da bi napravila iz vsake napake veliko napako. Mrtva je. Poražena je za vedno. Jacques se je bo sicer spominjal z veliko ljubezni, toda ta ljubezen ni Angeliki več nevarna.

In prav to je bil vzrok, da se je gospa Angelika po smrti svoje tašče tako oddahnila.

Oporoka stare gospe ni nikogar presenetila. Gospa Rondetova je vse zapustila svojemu ljubljenu sinu. Le eno njeno željo je moral izpolniti:

"Ljubi Jacques, prosim Te, pokopaj me na malen pokopališču v Pignarelu. To je tako tiho, čudovito lepo pokopališče. Tako sem zadovoljna ob misli, da bom na njen počivala. Sicer pa sem vse drugo, kar je potrebno, sama uredila. Prostor je plačan in pripravljen. Prepričana sem, da se tudi Ti spominjaš, kako lepo nam je bilo ravno v Pignarelu. Že preden si se oženil."

In tako sta Jacques in Angelika stala lepega ponedeljnega dne na malen pokopališču. Grobarji so opravili svoje delo. Jacques je obrnil svoj solzni pogled od dragega groba in stal zamisljen pred nagrobnim spomenikom sosednjega groba. To je bil siv granit, vanj je bil vklesan rožni venec. V misli zatopljen, je polglasno bral napisi.

"V drag spomin na ljubeza moža Pietra Sforzo, na luč njegove življenja, ki je vzel s seboj v grob vse moje sreče — od žalosti strta žena Angelika."

Gospa Angelika je s strašnim glasom zavpila v tišino pokopališča.

Od pogreba svojega prvega moža ni bila niti enkrat na pokopališču. Niti vedela ni, kaj je kamnosok vklesal v nagrobni spomenik. Pričegala je Jacquesu, da svojega prvega moža ni imela rada. To je bilo tudi res. Zdaj bo morala zopet prisegati, da ni sestavila tega napisa, ki tako slovesno naznanja bolečino, kakor je to zapisano na večini nagrobnikov na italijanskih pokopališčih, temveč da je dal postaviti spomenik in oklesati nanj njeno ime neki pokojnikov sorodnik. Ali bo Jacques verjel? Letilo se ga bo nezaupanje, morda sovraštvo in ljubosumnost zaradi preteklosti.

In Jacques bo napis gotovo bral, ker bo često hodil na grob svoje drage matere. Ravno za to, ker jo je imel tako rad, mora Angelika računati s tem, da globoka rana ne bo nikoli zaceljena.

"Oh, ta — ta —" je stokala.

In gori v malem oblaku nad modrim nebom, se je sladko smehljala stara gospa.

Šepetala si je:

"Maščevanje je sladko."

NEVESTA PO BRZOJAVU.

Neki policijski urad v Stockholmu je pred časom prejel od zdravnika Šveda, ki živi v Šanghaju, brzojavno prošnjo, naj bi mu preskrbeli mladenko švedske krvi. Ki bi bila pripravljena, da se z njim poroči. Policija se je spravila, na to nenavadno ženitno posredovanje, in je zdravniku čez kratek čas sporočila, da je vse pripravljeno.

Čez nekaj časa je res prispel v Stockholm, kjer mu je policija predstavila tucat mladih deklet, ki bi se hotele z njim poročiti ter mu sledi ti, kamor bi hotel. Izbral si je eno, zaročil se je z njo takoj in tudi poroka se je kmalu izvršila. Mlada žena je bila poprej bolniška strežnica v neki stockholmski bolnišnici.

Reka Mississippi

JE BILA ODKRITA PRED 400 LETI.

Tu in tam ob reki Mississippi, do delte ob Mehikanskem zalivu; ako pa vpoštevamo sponad 400-letnico, odkar je belci človek odkril ameriško velereko.

Algonquin Indijanci so jo nazivali "Missi Sipi", kar pomeni: velika, dolga reka; prvi evropski na seljenci so to ime nepravilno prevedli v "Oce vod." "Ol' Man River" je moderni naziv reke v pesmi in povesti.

Hernando de Soto, španski raziskovalec, je prodiral iz Floride napram zapadu, da bi našel zlata, ko je sredi maja 1541 prišel do velikanske reke. Toč-ka je bila baje neke blizu današnjega Clarksville, Miss. Prebrodil je reko in nadaljeval proti zapadu, ni pa našel nikakega zlata. Zato se je povrnil k reki ob izlivu velepri- toka Red River. Tam je de Soto zbolel in umrl in je bil pokopan pod vodo velereke, ki jo je odkril.

Tekom prihodnjih 125 let so drugi srečalci iz Mehike prišli ogledati si veliko reko. Sele leta 1673 pa je bil odkrit zgornji tok, ko sta francoska jezuita, Oče Marquette in Joliet prodira iz jezera Michigan v južno smer. Devet let kasneje je drug podjetni duh, in sicer Francez La Salle, sledil po poti začrtani od očetov jezuitov in nadaljeval pot dalje do izliva reke. On je bil prvi belokožec, ki je prepotoval vso reko.

Tekom nadaljnjih sto let so španski conquistadores, fante-ki mislonarji in trgovci in Indijanci, umikajoči se pred prodirajočo belokožno civilizacijo, ronali gor in dol vzdolž reke. Kasneje so prišli pijo- nirji naseljenici in začelo je naseljevanje in z njim obdelova- nje zemlje in t rgovine. Pre-voz blaga se je vršil po reki in nastala je doba drznih rečnih roparjev. Ko so se na selbine razvile v bogastvu, moči in varnosti, je roparstvo zginilo in bogato okrašen parniki so pluli gor in dol po reki. Civilna vojna je doprinesla bitke na kopnem in po vodi. Razvoj industrije, zgradba pristanišč, pomočlov in jezov je nadalje razvila promet po reki, tako da je klane Mississippi ena izmed najbolj zaposlenih notranjih vodnih prog na svetu.

Jeklo, premog, ruda, les, pe- zolin. Velika trgovina po re-ki v velikanskih količinah. Velike barke prevažajo bom- baž, kavo, sadje, sladkor, ga- zolin. Velika trgovina po re-ki Missi-sippi je prispela k raz-voju ve likih mestnih središč, kot so Minneapolis, St. Paul, New Orleans Pittsburgh, Cin- cinnati, Louisville, Memphis, Vicksburg, in Baton Rouge, ki so s svoje strani pripele k čim večji važnosti velereke.

Samo dve drugi reki na sve- tu morete pokazati enake raz- dalje od virov daljnih prito- kov do izliva v morje: Amazon in Nil. Mississippi, ako vpo- števamo le reko, ki nosi to ime, teče 2.470 milj od svojega vira blizu Lake Itasca, v Minneso-

ti, do delte ob Mehikanskem zalivu; ako pa vpoštevamo največji pritoki in dotoki tvori 15.000 milj notranje vodne pro- ge, ki je plovljiva.

Reka prenaša s seboj ogrom- ne količine blata. Le v morje izliva približno 400 milijonov ton blata na le to. Zato je tre- ba velikih rečnih naprav in ne- prestanega izkopavanja. Raz- ne povodnji so bile katastro- falne. Ob reki je zgrajen ve- likanski sistem jezov (locks), ki so skupaj mnogo daljši kot kitajski zid in tu pa tam 25- krat širši.

CIGANSKI PREPIR ZARADI 250 DINARJEV.

Iz Siska poročajo: — 22- letni cigan Jovo Vasiljković je pred šestimi meseci kupil od Stevana Todorovića njegovo 16-letno hčerko Mileno za 1000 din. 750 dinarjev je Jovo ta- koj izplačal ostalih 250 din pa ni hotel plačati. Zato je pri- šlo v zadnjem času vedno bolj pogosto do prepirov med ci- ganskimi rodolovami Todorovi- čem in Va siljković, ki sta se skupaj klatila od kraja do kra- ja in vedno blizu skupaj ta- berila. Ciganka Milena se je v začetku prav dobro razume- la s svojim možem, in mu je izpolnila vsako željo. Zadnji čas pa je postala zadržana in le- na. Njenemu bratu Djuru, ki je večkrat prišel v Vasiljkovi- čev šotor, se je posrečilo mla- do ženo zaradi neplačanih 250 dinarjev nahujskati proti nje- nemu možu. Jovo je bil jezen zaradi nenadne izpremenbe ženininega obnašanja napram njemu. Ko Mil ena ni hotela iti v gozli po drva, jo je Jovo pretepel. Milena je zbežala v šotor k svojim staršem in se pritožila zaradi surovega po- stopanja njenega moža. Nastal je hud prepir med šotori obeh ciganskih rodov. Jovov oče Marko je skušal miriti. Mile- nin brat Djuro pa je pograbil sekuro in se približal Marku. Ke je Jovo videl, da je njegov oče v nevarnosti, je šel s kolom v roki n ad Djuro. Ta je od- vrzel sekuro in tudi pograbil kol ter z njim pobil Jova na tla. V naslednjem hipu je Dju- ro s kolom udaril tudi starega Marka, ki se je ves krivak zgru- dil na tla. Nato je Djuro sam peljal z vozom oba ranjenca v bolnišnico, kjer je stari Marko naslednjega dne umrl. Djuro je bil aretiran.

OKLOPNI VOZ ANGLEŠKE GA KRALJA.

Za angleškega kralja so iz- delali oklopni voz o katerem pravijo, da daje popolno var- nost zoper izstrelke iz strojnih pušk in bombe drobee. S tem posebnim vozilom se bo kralj vozil na inšpekcijska potova- nja po deželi.

Šipe na oknih oklopnega vo- zila so iz debelega stekla, ki ga kroglo ne morejo prebiti, ka-

Darilo za junijsko nevesto

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

rosarija je debelo oklopljena. Da bi voz ne bil zbuja pose- ben pozornosti nenških letalcev, je na zunan položben vsakemu drugemu avtomobilu. Pobar- van je črno in inta v nasprotju z drugimi kraljevim avtono- bili celo ščit s številkami, ka- kor navaden avto. Voz kmari častnik brit-kega tankovskega oddelka.

NAJDALJŠA DIPLOMAT- SKA VOŽNJA.

Pot, ki jo je napravil japon- ski zunanji minister Matsuoka iz svoje domovine v Evropo, je s svojimi 15 tisoč km vožnje sem in tja pač najdaljša želez- niška vožnja, ki jo je napra- vil kakšen državnik na svetu, da obišče državnike enakih mi- si v drugem delu sveta. Ko se je Matsuoka poslovil od ja- ponskega cesarja, se je najprej odpeljal iz Tokia čez dolgo o- zemlje otoka Honda in je po tisoč kilometrih vožnje dose- gel Simonoseki, eno najza- padnejših pristanišč na japon- skem ozemlju. Od tam je na- daljeval vožnjo z ladjo do Cu- šime. V desetih urah je opra- vil 200 km pota ter se je iz- krcal v korejskem pristanišču Fusanu. Tam je nanj čakal vlak, ki je odbrel mimo ko- rejske prestolnice Solula v gla- vno mesto Mandžurije, Muk- den.

Mukden je eno najvažnejših železniških vozlišč Daljnega vzhoda. Ena najmodernejših železnice sveta drži iz najju- žnejšega konca Mandžukua iz Dairena v severovzhodni sme- ri proti Harbinu. Na tej pro- gi vozi sloviti azijski ekspres, ki prevozi 1000 km dalje v pičlih desetih urah. Matsu- oka je dal to železnico zgraditi pred leti, ko še ni bil japonski zunanji minister, temveč pred- stavnik južno-mandžurske železniške družbe. Zdaj se je to- rej peljal iz Mukdena proti Harbinu potem je nadaljeval vožnjo v Mandžulji, ki je tudi bila dolga tisoč kilometrov. Mandžulji je meja med Sovjet- sko Rusijo in japonsko interes- no sfero.

Ruski sibirski ekspres že od nekdaj vozi iz Mandžulija proti zapadu. Med rusko in japon- sko mejo je tu opek pas zemlje brez gospodarja. Ta pas je Matsuoka prevozil v japon- skem vlaku do ruske postaje Otpor. Tu se je šele začelo sklenjeno potovanje 9000 km dolge poti v Moskvo.

Osem dni in osem noči je dir- jal sibirski ekspres in požiral neskončno daljavo ruskega o- zemlja čez Čito in Jablanovo gorovje, skozi burjatsko Mon- golijo, mimo Bajkalskega je- zera, skozi Sibirijo, deželo So- jotov, Tatarov in Baškirov čez Ural in čez ozemlje Volge do vrat ruske prestolnice.

Tam se je Matsuoka ustavil poldrugi dan in je potem nada-

RAZPRODAJA SLOVENSKIH KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Bele noči mali junak. (Dostojevski)
Božji mejniki (Ivan Pregelj)
Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)
Gompati in Komurasaki (Jul. Zeyer)
Gospod Fridolin Zolna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kazan, voljeji pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Kor- lenko)
Na različnih potih (Eranc Frisch)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Kladiva (Vladimir Levstik)
Sveta noč (Rudolf Vrabl)
Silka Doriane Gray (Oscar Wilde)
Verne duše v virah (Prosper Mirime)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Du- stojevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede)
Onstran pragozda (James Oliver Cur- wood)
Po strani klobuk (Damiir Feigel)
Romantične duše (Ivan Cankar)
Seržant Diavolo (Marcel Priollet)
Železna cesta (Zane Grey)
Zlati Panter (Sincclair Gluck)
Gusar v oblakih (Donald Keyhoe)
Gospodinja sveta (Karl Fidor)
Hektorjev Meč (Rene La Bruyere)
Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Sivko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čebelice Maje (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Kac)
Iz življenja za življenje (Ivan Zu- pan)

Po \$1.25 zvezek

Zadnji Mohikanec (J. F. Cooper)
Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zobje (Maxrice Lablanc)
Kristof Dimac (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)
Lucifer (Jean de La Hire)
Izpod Golice (Slavko Savinsek)

Po \$2 zvezek

Prešeren (France Kidric)

Po \$2.50 zvezek

Višnjeva repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

ljeval potovanje v Nemčijo. Z ruske postaje Časov je prišel skozi nevtralni ozemeljski pas v Malkinijo, prvo postajališče na tleh današnje Nemčije. Zda- nja etapa na tej poti triteden- skega potovanja je bil Berlin, kjer se je sestel s Hitlerjem in od tam nadaljeval potovanje v italijanski Rim.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilazite nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosimo, da skušate naroči- nite pravčasno poravnati. Pošljite naročnino najkasneje nam ali jo pa plačnite našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravi- čeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov nase- ljeno. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lashin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig

Waisenburg, M. J. Bayak

INDIANA: Indianapolis: Frank Zupancic

ILLINOIS: Chicago, J. Berča

Cleora, J. Vantine (Chicago, Otero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spellic

Mancoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Matt.

Waukegan, Matt.

MARYLAND: Baltimore, Fr. Vodoptivo

MICHIGAN: Detroit, L. Plankar

MINNESOTA: Christolm, J. Lukulich

Elly, Jos. J. Pamel

Evelach, Louis Gouffe

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Porbe

MONTANA: Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champs

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Strahan

Little Falls, Frank Mande

Wyncentor, Peter Rode

OHIO: Becharston, Frank Trebo

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kar

Unger, Jacob Resnik, Joh- Stapiis

Grand, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumsa

Youngtown, Anton Kikali

OREGON: Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar

Cochesvugh, J. Brezovec

Coverdale ta okolica, Mrs. Ivana

Ruphik

Export, Louis Jpanit

Farrell, Jerry Okora

Forest City, Math Kalmis

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Imperial, Vence Palcich

Johnstown, John Polants

Kraya, Ant. Tardelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jous Zant

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffr

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Shok

Sheboygan, Joseph Kakes

WYOMING: Rock Springs, Louis Tschach

Diamondville, Joe Rolak

Vsak zastopnik izda potrdilo na svo- je, katere je prejel. Zastopniko toplo priporočamo.

UPRAVA "GLAS ARBODA"

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE:

22,000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYCLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakorokoli polkica najti raz- lase vsmke besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 134 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.

CENA SAMO \$2 (Poštalna plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N.Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

25

"Kder se harni in potrpežljivo čaka, dokler mu ne dozor prava sreča, si izvoli boljši del. Ne oznanjam odpovedi, o ne, tega nečem in ne morem; a vsakemu mlademu človeku svetujem, naj veruje v svojo bodočo srečo in je nepotrpežljivo ne zapravlja. Ljubezen do ženske ni nič inzkotnega, nič umazanega, ampak čudež v moževem življenju. A ta ljubezen ostane umazana in nízlotna, če jo prezirljivo zamenjaš z zgolj živalskim nagonom, ki rabi mladega človeka v nestrpno, hoteljvo zapravljanje svoje lastne m oči. Vsa skrivnost sreče je v tem, da znano čakaš; karti sreča mora dozoerti kakor sleherni plemenit sad. Kdor svoje nestrpnosti ne zna krotiti, si sam ugnobi najboljše."

S to preprosto filozofijo je proš poslej vsak dan obdeloval mladega nadvojvoda. Bila je igra za vse: dr. Marschall je računai z možnostjo, da Franc Ferdinand, ki ga je hotel prikleniti nase, zavzame učitelja kot zvičajnega krivoverca. Ali pobožna zvičajca, ki ni bila zvičajca, je uspela. Franc Ferdinand se je dal potolažiti. Prigovarjanje dr. Marschalla mu je pomagalo, izdalo je zavisti in ljubosumnju skelečo željo ter odprlo mrknemu mlademu človeku širok razgled v svetlo prihodnost. Tako sta zrel moz in prine, ki je med soroštvom iskal poiz, zapečatila in poglcila svoje prijateljstvo. Dr. Marschall je bil veseli, da je našel rešitev, ki se je morala zdeti ne le njemu, ampak vsakomur, kder je želel Francu Ferdinandu dobroga, najboljši, morebiti celo edini izhod.

Dva očeta v skrbih.

Francu Ferdinandu je bilo že osemnajst let, ko je zvedel, da je dobil z imenom Este vred veliko premoženje. Oč: mu je hotel to dejstvo tudi zdaj še prikriti. Vsem ljudem ki so prihajali z naslednikom Estov v dotik, je bilo prepovedano govoriti o dedščini. Marija Terezija je bila tista, ki mu je razodela skrivnost. Mislija je, da bo zavest bogastva je posebnih pravic, ki so pristajale prvorojenemu sinu nadvojvode Karla Ludvika, narvala zalestnega, mrkega mladeniča, ki ga ni nihče ljubil z nobeno močjo za življenje. Ko se je posvetovala s dr. Marschallom, ki je tudi ta pritrdil. Menil je, da je čas pokazati mlademu nadvojvodi mesto, ki mu gre — mesto, ki ga povzdiguje nad zavidovalnega Otona.

Franc Ferdinand je z groboko resnobo in tšrogim, ntraiim obrazom vzel odkritje na znanje. Nič mu ni bilo videti da bi ga veselilo. Še da bi se nasmešnil, je dvignil obrvi in dejal:

"Nekaj tanežnega sem že davno slutil."

Mračno je sedel pred oč: tom in materjo, svetlosinje oči, ki jih je zastiral mrgl-mošvi odtenek, so mu strmele tja v en dan. Mahoma pa je poskočil in hlastno vprašal:

"Kolk'o je vsega? Ali smem pogledati? Saj je najbrže vse natanko zapisano."

Karel Ludvik se je nasmešnil:

"Vse ti lahko čg'ečaš, če hočeš. Stopi z menoj v upravo posestev in preberi vse, če te miče."

"Da, dobro bo," je hlastno rekel Franc Ferdinand. "Ali lahko takej?"

Oč: ga je odvedel v upravo posestev in ukazal, naj pokažejo mlademu nadvojvodi vse knjige in priloge.

"A nikar si ne beli s tem glave, saj tako nič ne razumeš," je rekel oč:, se nasmrnil in odšel.

Franc Ferdinand je vendarle nekaj ur zaporedoma belil glavno samemu sebi in ravnatelju uprave, in tako tudi drugi dan in naslednje tedra. Vse knjige so mu morali pokazati vse razložiti, zahteval je nešteto pojasnil in venomer vpraševal:

"Ali je vse res tako, kakor je tu zapisano? I je vse v redu? R račun in poročila teh mnogih ljudi na posestvih — se vse to vestno preverja?"

Uradnik je zatrdjeval, da se vse natanko njema, da vsak dan vse kar najvestneje pregledajo; toda Franc Ferdinand se ni bil pomirjen, ampak je ponavljal spet in spet:

"Veste, živi duši ne zaupam. Kdor se zanese na druge, je že izgubljen."

"To to prijeten gospodar," so si mislili ravnatelj in uradniki in prave: "še mnogo nezaupljivejši je videti k akor oč:." In njegova čevrska visokost nadvojvoda Karel Ludvik je bil vendar dovolj nezaupljiv.

Oporoko umrlega nadvojvode Franca V. Modenskega nadvojvode Avstrijsko-Estskega, je bral Franc Ferdinand nekaj tednov pozneje. Kar najvestneje je proučil ves spis, ki je bil z ošegom enak debeli knjigi, in dolgo premišljeval o vsaki podrobnosti. Obširno si je dal razložiti odstavke, ki je oločal, da ima lastnik premoženja pravico, prodajati nepreaničnate, da pa mora od lati toliko in toliko odstotkov kupnine še živčim potrcem modenske vladarske hiše, ako je prodano posestvo lonžalo kak dobiček. V nasprotnem slučaju — ako so bila posestva po besedilu oporoke "infertitfere" — naj izkupček nerazdeljen pripade tačasemu lastniku.

"Potnatakem lahko kup denarja spet izgubim," je Franc Ferdinand razburjen vprašal očeta. Karel Ludvik se je nasmešnil in ga potolažil:

"Nič ne skrbi, vse te reči so že davno izravnanne."

Oč:, E ni vesel, da je sam na glasu kot skop in nezaupljiv gospod, š: stmel, spoznaval nenavadno močno razvito lakomnost starejšega sina.

"Prav za prav je tu še nekaj," je Karel Ludvik z veseljem posmehom rekel: "diču, še neka točka ki je v zvezi z oporočo. Po zapustnikovi nameri bi imel dolžnost, da napoveš italijanskemu kralju vočno, osvojiš vojvodino Modensko in kot vojvoda Franc VI. zasedeš modenski prestol."

Franc Ferdinand ni takoj razumel smrtne resnobe in igri zapustnikove domišljije, niti ni spoznal očetovega norčevanja.

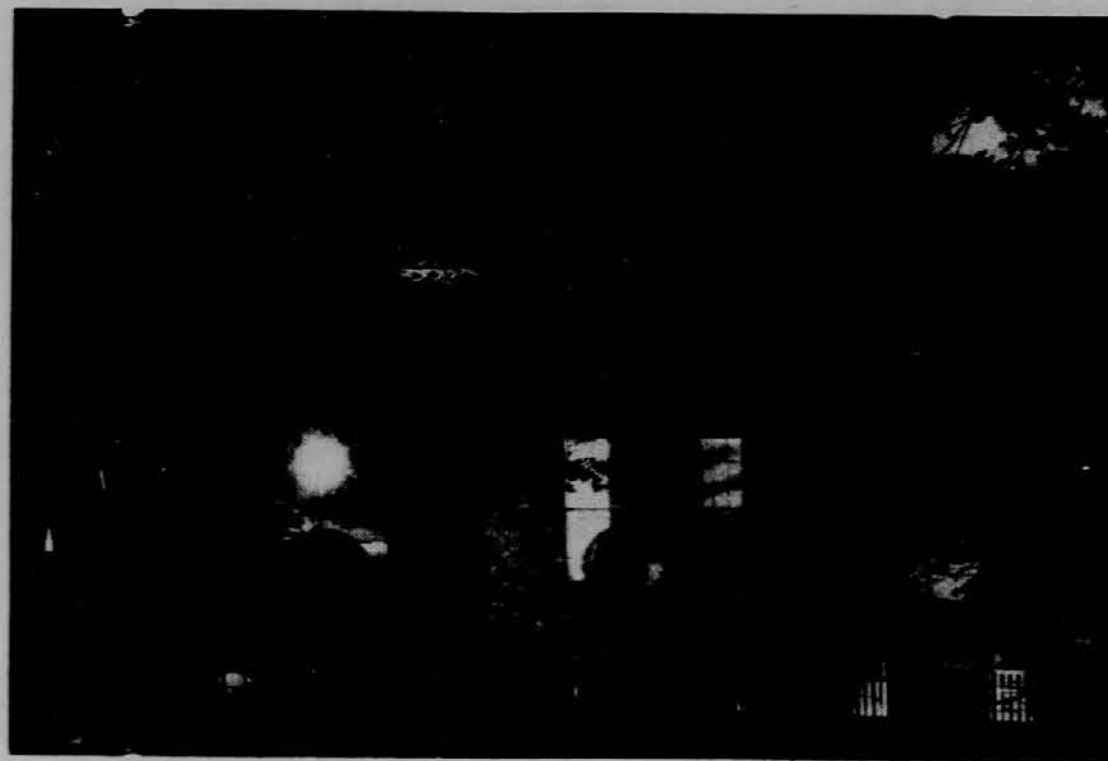
"Da, kako pa? K-k'o bi bilo, to mogoče?" je vprašal.

Oč: se je za smejal:

"Sabljo izberi in lepo prosí gospodarsko osebe, da stopi pod tvoje poveljstvo, potem korakaj z njimi v Italijo in ji napovej vojno!"

(Nadaljevanje prihodnjā.)

V BELI HIŠI SE DELA TUDI PONOČI

Zaradi obrambnega programa in razvijajočih se svetovnih dogodkov je predsednik Roosevelt zelo zaposlen in dela s svojimi tajniki vsak dan pozno v noč. Na sliki je videti razsvetljene predsednikove urade v Beli hiši.

Relief iz dragih kamnov

Na industrijski razstavi v Moskvi je bil nedavno razstavljen veliki zemljevid Sovjetske zveze, sestavljen iz dragih kamnov in poldragih kamnov, zbranih iz vseh pokrajin širne države. Prvotni zemljevid je bil razstavljen že v Sovjetskih paviljonih v Parizu in v New Yorku, ter je takrat obsegal 12 zveznih republik. Ker pa se je poslej Sovjetski zvezi pridružila še četvorica novih držav Estonske, Latvije, Litve in Moldavske, ter sta se dve zvezni republiki, Belorusija in Ukrajina, povzdigali z znatnimi deli bivšega poljskega in rumunskega ozemlja, je bilo treba zemljevid razširiti ter vpoštevati tudi novo pridobljene kraje. Zemljevid meri okoli 20 štirjaških metrov, je montiran na kovinskem ogrodju, tehta vč: kakor 5 ton in je zložen iz kakih 100.000 ručinskih delecov.

Državna meja je označena s širokim rdečim pasom iz jaspisa in rodonita. Relief pokrajine je podan izredno posrečeno iz jaspisevih delecov zele-nih, rumenkastih, in rdečastih odtokov. Ogromna vodna prostranstva so na zemljevidu nakazana s temnosinjim lazuirtom. Belomorski prekop, prekop Volga—Moskva in Veliki Prgan-ki prekop so zaznamovani s pasovi iz modrih akvamarinov. Šestnajst rubinovih zvezd označuje šestnajst prestolnic zveznih republik, katerih imena so napisana s smaragdli.

Zemljevid kaže tudi nahajališča prentoga, nafte, zalta, bakra in drugih rudnin ter razmestitev najvažnejših panog državnega gospodarstva. Vsega je na zemljevidu okoli 10 tisoč imen, sestavljenih iz poldragega kamnenja. Pri sestavljanju te mozaične umetnine je bilo zaposleno preko 800 ljudi

— zlatarjev, brusačev dragega kamnenja, mojstrov mozaične izveze, sestavljen iz dragih kamnov in poldragih kamnov, zbranih iz vseh pokrajin širne države. Prvotni zemljevid je bil razstavljen že v Sovjetskih paviljonih v Parizu in v New Yorku, ter je takrat obsegal 12 zveznih republik. Ker pa se je poslej Sovjetski zvezi pridružila še četvorica novih držav Estonske, Latvije, Litve in Moldavske, ter sta se dve zvezni republiki, Belorusija in Ukrajina, povzdigali z znatnimi deli bivšega poljskega in rumunskega ozemlja, je bilo treba zemljevid razširiti ter vpoštevati tudi novo pridobljene kraje. Zemljevid meri okoli 20 štirjaških metrov, je montiran na kovinskem ogrodju, tehta vč: kakor 5 ton in je zložen iz kakih 100.000 ručinskih delecov.

TONAŽA KRIŽARK.

Italijansko vojno poročilo navaja, da so bile v srđitem boju med 28. in 29. marcem izgubljene tri križarke in dve kontratorpedovki italijanske vojne mornarice. Anglesko vojno poročilo pravi, da so bile to križarke Pola, Zara, in Fiume.

Po podatkih nemškega pomorskega almanaha spadajo križarke tipa "Pola" zgrajene med letom 1930 in 1931 med ladje, kakršnih je imela Italija ob svojem vstopu v vojno sedem s skupno tonažo 80.000 ton. Razen treh potopljenih križark razpolaga Italija zdaj še s štirimi križarkami tega tipa. Imenujejo se: Gorizia, Trieste, Trento in Bolzano.

Te križarke vozijo z brzino 32 vozlov na uro in njihova hitrost se v primeru potrebe lahko poveča do največje brzine 35,5 vozlov. Vsaka teh ladij ima 8 topov kalibra 30,3. 12 protiletalskih topov stolpovih, 10 težkih proti letalskih strojníc in katapult za letala. V dolžino meri 183 m, široka je 20 m, visoka pa nekaj manj kakor 6 metrov.

Izgubljene kontratorpedovke so manjše ter imajo približno po 1500 ton.

NOV IZOLIRNI MATERIAL.

Na Švedskem so začeli uporabljati novo vrsto izoliranega materiala, ki ga imenujejo "velit". Sestoji iz ploščic lepenke, ki so na poseben način impregnirane, da ne porpušajo vlage.

Novo sredstvo, ki se je pri dosedanjih poskusih v hišah in hladilnicah izborno obneslo, se da še najbolj primerjati s plutovino, vendar s to razliko, da je mnogo cenejše od plutovine. Izdelujejo ga že v velikih množinah v neki švedski tvornici in kakor pričajo inserati v švedskih listih, vlakla po velitu veliko povpraševanje. Velit je odkril inženir Karel Munters, mož, ki si je stekel zasluge še za drugo izolirano sredstvo, ki rabi za hladilne naprave.

GLOVESKA SAPA, KI ZVENI.

Polarni raziskovalci pripovedujejo, da gloveska sapa v polarnih krajih, kadar je preveč mrzlo, kar zveni. To nastaja tako, da človek izlihava iz sebe hlape, kateri na zraku takoj zmrznejo ter se spremenijo v fine kristalčke. Kakor hitro veter le malce potegne, se ti kristalčki zadevijo drug ob drugega ter tako dajo od sebe zvenoke glasove.

SKOK Z LETALA V LOKOMOTIVO.

V Denever, Colo., je obšla strojevodjo na neki lokomotivi med vožnjo slabost. Kurjač, ki je opazil, da se bo tovariš sedel, ga je hotel prestreči, toda je pri tem izgubil ravnotežje in padel pod vlak. Lokomotiva je zljaj zdrljala mimo postaje, na kateri bi se bila morala ustaviti. Brzojavili so po pomoč in artist Grosser se je ponudil, da reši položaj. Planil je v letalo, ki je bilo ravno pripravljeno za vzlet in se dal odnesti tik nad lokomotivo. Tam je srečno skočil na vlak, se splazil v lokomotivo in potegnil zavore. Železnica mu je za ta junaški podvig plačala 60.000 dolarjev.

PETROLEJSKE ZALOGE SO ZGORELE.

Iz Španskega San Sebastiana poročajo: Blizu postaje Brincola se je nedavno pripetila huda železniška nesreča. Pri tovornem vlaku se je odklopilo 11 vagonov, od teh je bilo 5 petrolejskih tankov, ki so divje brzeli nazaj proti kraju Zumarraga. Železniški uslužbenec so skušali spraviti vagona na slepi tir, a vseh 5 petrolejskih tankov se je na ovinku iztirilo in zdrčalo po bre-gu nizdol. Tako se je 80 ton petroleja razlilo na cesto in se vnelo. Ogenj je zlasti ogrožal neko hišo, kjer stanuje 11 družin, a so vsi prej zbežali iz nje, preden se je hiša vnela in do tal pogorela. Vendar je nekaj drugih ljudi v plamenih umrlo.

NOVO MESTO V NEMČIJI.

Nemški listi poročajo, da so na Nemškem zgradili docela novo mesto, ki leži v gozdovih. Kraj, kjer se zdaj dviga novo mesto, ki pa seveda še ni docela dograjeno, se imenuje Fallersleben. Tako bodo imenovali tudi novo mesto. Doslej je dograjen šele del mesta.

Stanovanjske hiše imajo prostora za 3 do 6 družin. Vsaka hiša ima svojo centralno kurjavo, ki greje vse sobe. Tudi pralnice ni v vsaki hiši posebej, marveč je po ena pralnica za več hiš obenem. Ta pralnica je ogrofinna. Fallersleben je mesto, kjer izdelujejo nove-niške narodne avtomobile. To je najmodernejša napelbina ki je zgrajena po novih načelih.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 30
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 30
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 30

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 35

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbori 30

Peter Jerreb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 30

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj kotel je kov:
Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubea moja: Ko ptičica na tuje gre: Soči: Moj očka na konjička dra: Dobiv sem pi-samec: Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devotka (belokranjska).....20
Vao noč pri potoci20
Jurjeva20
Hodi Mica domo: Kaj drugega hočem: Zdravica20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič: Pe gradini30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj2
Slovanska2

PETER JEREB: Pella roža: VASILIJ MIRK: Podoknica20

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli.....20
Le enkrat še20
Slava delu20

HR. VOLARIČ: Rožmarin: JOS PAVČIČ: Potrkan ples35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

GANGSTER MED RASTLINAMI.

Imamo živali, ki so vegetarijanci ali rastlinojedci, a imamo rastline, ki se preživljajo z živalmi in jim pravimo mesojedke. Najbolj požrešna mesojedka je "Rosee de soli" — sončna rosica. Kakor je nežno in ljubko njeno ime, tako je tudi njena barva prav lepa in rdeča in z njo privablja nase žuželke. Čim se kak metulj ali čebela ali muha ušede na cvetlico, izloči ta nežna sončna rosica neko lepljivo tekočino iz sebe in ujame neprevidno žuželko. Čim bolj se žuželka brani in otepa, tem bolj globoko se pogreza v cvetlično čašo in ne more več zbežati. Zdaj se cvetlični listi oklenejo trje-te žuželke ko lovke in jo počasi zadušijo.

ČE ŠE NE VEŠ, ZDAJ

IZVEŠ:

da so v Konstanci opazili na nebu repatico, ki je imela rep obrnjen proti zapadu;

da je švedska vlada uvedla obvezen vojaški potnik na vseh srednjih šolah;

da je angleška vlada pozvala vse lastnike strojev za računanje, naj dajo stroje na razpolago londonski vladi;

da se je na Finskem pojavila zagonetna konjska bolezen

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR.

MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30
2. PO JEZERU KOLO 30
3. BARČICA MLADI KAPETANE 30
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 30
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLJAJ..... 35
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (marurka) 35

IZ STARE ZALOGE pa ima-

mo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska tira, (Holmar) 50
Orlovke himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Kari Adamič) 75
Trije mešani zbori (Glasbena Matice) 30
V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner).... 50
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20
Naši himni, dvoglasno 25
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75
Som šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kotelnjak) 2—

ZA KLAVIR:

Buri pridejo. — Korčulica — 20
Slovenske narodne pesmi, Janko Žirovnik
I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25
100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1—
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj... 50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

GANGSTER MED RASTLINAMI.

Imamo živali, ki so vegetarijanci ali rastlinojedci, a imamo rastline, ki se preživljajo z živalmi in jim pravimo mesojedke. Najbolj požrešna mesojedka je "Rosee de soli" — sončna rosica. Kakor je nežno in ljubko njeno ime, tako je tudi njena barva prav lepa in rdeča in z njo privablja nase žuželke. Čim se kak metulj ali čebela ali muha ušede na cvetlico, izloči ta nežna sončna rosica neko lepljivo tekočino iz sebe in ujame neprevidno žuželko. Čim bolj se žuželka brani in otepa, tem bolj globoko se pogreza v cvetlično čašo in ne more več zbežati. Zdaj se cvetlični listi oklenejo trje-te žuželke ko lovke in jo počasi zadušijo.

da zahteva skupina Flamecev naselitve v severni Franciji; da je bil v Italiji ustreljen zaradi radijskega volun-tva neki Sporece

da so na Japonskem dogradili največji podmorski predon na svetu meš: olo koma Honši in Klusi;

da se je Quisling po 8 dnevnem bivanju v Nemčiji vrnil v Oslo.

ŽELIMO DOBITI MOŽA, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

NAJVEČJA TVRDKA SVOJE VRSTE NA VZHODU, KI PRODAJA BLAGO, KI JE VISOKO NAD VSEMI TEKMECI, ŽELI V SVOJEM PRODAJALNEM ODELEKU NASTAVITI TRI MOŽE. PRODAJALNA SPOSOBNOST IMA SICER PREDNOST. TODA NI NEOBHODNO POTREBNA, KER BOSTE IMELI DVA TEDNA PRIPRAVNI TEČAJ. NATO PA BOSTE DELOVALI POD VODSTVOM VEŠČEGA PRODAJALNEGA RAVNATELJA, ČEGAR NALO-GA JE VAS UVESTI V TO DELO IN BO V RESNICI ZA VAS PRODAJAL NATANČEN NAČRT, KI VAM ZAGOTAVLJA DOVOLJ UGO-DNOSTI. PLAČA IN KOMISIJA ZA MESTO NAJ PROSLJO SAMO ONI, KI IMAJO AVTOMOBIL. NAVEDI-TE STAROST, NARODNOST IN ČE IMATE V PRODAJU KAKO ISKUŠ-NJO. PIŠITE NA: EVD., c. of GLAS NARODA.

Ako še nimate Blaznikove Pratičke za leto 1941, je lahko dobi-te pri zastopniku "Glasa Naroda" v Vaši nasel-bini, ali pa naravnost od Knjižarne Slovenske Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York. — Stane 25 centov.

Rojake prosimo, k o pošljajo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno